SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1878

av Ewa Pihl Krabbe och Louise Thunström (båda S)

Förmånsbeskattningen av konst till konstlotterier i arbetsplatskonstföreningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konstlotterier i arbetsplatskonstföreningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

År 1991 var 1 603 arbetsplatskonstföreningar anslutna till Riksförbundet Sveriges Konstföreningar (RSK). Tillsammans med övriga konstföreningar anslutna till RSK köptes konst för ca 390 mkr i dagens penningvärde. Sedan dess har antalet arbetsplatsföreningar succesivt minskat och med dem inköpen av konst som idag uppgår till 40 mkr.

Utvecklingen har flera orsaker, bland annat ett förändrat arbetsliv. Men enligt Riksförbundet Sveriges Konstföreningar och Konstnärernas Riksorganisation är förmånsbeskattningen av lotterivinster en viktig bidragande orsak. Arbetsgivare får skattefritt stödja en konstförening när bidraget täcker administration, utställningar och inköpsresor. Om bidraget används till konst som lottas ut ses vinsten däremot som en skatte- och avgiftspliktig förmån. Den synen fick stöd i en dom i Kammarrätten redan 2007.

Det innebär att den som vinner ett konstverk inköpt med medel från arbetsgivaren får betala skatt på konstverkets inköpsvärde. Regelverket gör det i princip omöjligt för

företag att ekonomiskt stötta arbetsplatskonstföreningar då det för föreningarna är omöjligt att administrera en förmånsbeskattning för personer som inte är anställda hos dem. Samtidigt lämnar medlemmarna sin konstförening då de inte vill riskera att betala flera tusen kronor för ett konstverk som de inte valt utan vunnit.

Kulturrådets senaste rapport ” På flera ben, en tematisk undersökning av det professionella bild-och formområdet inom kultursamverkansmodellen” rekommenderar myndigheten regeringen att göra en översyn av förmånsbeskattningen av arbetsplatskonstföreningarnas konstlotterier. Frågan har tidigare lyfts i andra betänkanden och rapporter. I återstartsutredningen ”Från kris till kraft, återstart för kulturen ” (SOU 2021:77) lyfts problemet med förmånsbeskattningen och man redogör för dess konsekvenser för konstens infrastruktur och i den konstnärspolitiska utredningen ”Konstnär-oavsett villkor” (SOU 2018:23) framför man konstbildningens viktiga roll inte bara för konstnärernas försörjning utan även för den professionella konstens framtida legitimitet.

Med Skatteverkets tolkning av regelverket för förmånsbeskattning av arbetsplatskonstföreningar undergrävs dessa strävanden då det i många fall omöjliggör för dessa konstföreningar att bedriva sin verksamhet. Dessutom leder kravet på förmånsbeskattning inte till ökade, utan till minskade intäkter för staten. Dels för den tänkta förmånsbeskattningen uteblir när föreningarna försvinner, dels för att konstnärer verksamma i Sverige på det sättet förlorar ytterligare en stor del av sina inkomster vilka de annars skulle ha skattat för.

Ewa Pihl Krabbe (S) *Louise Thunström (S)*